

Otto Filip Rusina: POCHOPENÍ

Československo, 1973

"Tondo, uklid' si už konečně ten pokoj!"

Máma si asi myslí, jak je to jednoduchý, když člověk nedokáže udržet myšlenky a tak si všechno zajímavý co ho napadne musí zapsat. "Tak mi prosím kup ty nový šuplata, říkal jsem ti přece, že už se mi tam ty věci nemůžou vejít."

Moje úchylka začala asi před půl rokem, kdy jsme si při češtině hráli na soud a obhajovali, respektive obviňovali, osobu z příběhu. Od té doby mne popadne nutkání začít soudní spor, kdykoli slyším někoho se hádat. Jenže nedokážu chvíli udržet myšlenku, a tak dělám ze svých soudních jednání rovnou zápisy. Problém spočívá v tom, že mí rodiče jsou dost paranoidní ohledně mého chování. Jednou jsem se jich jen tak - samozřejmě jsem jim potom řekl, že jsem to nemyslel vážně - zeptal, co by dělali, kdyby přišli domů a viděli mě, jak se snažím oběsit. Udělali z toho takovou teorii, že jsem musel jít na návštěvu k psychiatrovi, a to jsem byl rád, že jsem neskončil v dětském domově. Dobře, tak zlý to zas nebylo, ale stejně si nemyslím, že by byl dobrý nápad říkat rodičům o mé momentálně nejlepší zálibě.

"Podívej se, to je sice hezký, že by se ti úterý hodilo líp, ale pochop, že se potřebujeme scházet všichni, všichni! Nedovedeš si představit, jak těžký bylo najít termín, kterej by aspoň trochu vyhovoval všem. Víš co? Zkus si to sám, organizuj to sám, když jsi tak chytřej!"

"Ale já jsem to takhle nem-"

"Jo tak nemyslel... A co jinýho bys tak asi chtěl, když za mnou přijdeš a škemráš, abych přesunul termín, protože ti nevyhovuje kvůli autobusu. Aby ti to pětiminutový čekání navíc nezpůsobilo náhodou životní újmu!" Žaloba příliš agresivní, soud uvažuje, lze-li na základě takovéto obžaloby vůbec dojít k nějakému řešení, žalobce bude muset dostat právníka. Obhajoba příliš slabá, jako by se bála, není schopna argumentovat dostatečně pohotově, bude potřebovat odborníka.

Ted' už asi všichni chápou, proč své soudní případy raději skrývám. Jednak bych si připadal strašně blbě, kdyby se něco takového dostalo na veřejnost a jednak by mi někdo mohl s klidem vytýkat porušování lidských práv a osobní svobody za to, že používám všechno, co kde slyším.

Když jsem byl menší, hodně jsem si kreslil. Na tom by nebylo nic znepokojivého, dokud by se ovšem člověk nedozvěděl, co jsem kreslil. Normální pětileté dítě kreslí domeček, u domečku stromeček, nad stromečkem sluníčko... Já ne. Já jsem na papír přenášel hřbitůvky, na hřbitůvcích rakvičky, v rakvičkách umrlečky a nad nimi bublinky, ve kterých byla vymalována jejich násilná smrt. Už tehdy jsem byl dost chytrý na to, aby mi došlo, že se to rodičům nebude líbit. A tak se zrodila myšlenka šuplíku, kam si budu dávat své věci a nikdo mi v nich nebude hrabat. Šuplík byl taková má jistota, přece jen každý potřebuje trochu soukromí.

Československo, 1990

U stolu sedí žena, která na svůj věk nevypadá staře, a píše dopis. "Toničku, odpusť mi prosím všechno, co jsem ti vyčítala, když jsi byl malý. Měla jsem tvého tátu moc ráda, a proto jsem taky věřila všemu, co mi tehdy říkal. Byla jsem nerozumná. Myslela jsem si, že socialismus je pro lidi to nejlepší. Jak jsem jen na tohle všechno mohla vůbec pomyslet. Tvůj táta mi řekl, že vše, co se vymyká normálu, je nebezpečné a musí být potlačeno. Nemysli si, že jsme o tvých zájmech nevěděli. Já bych to nikdy neudělala, ale tvůj otec ti pravidelně procházel pokoj, takže samozřejmě věděl i o tvém šuplíku. Tehdy jsem si myslela, že je všechno, co dělám, pro tebe dobré. Čím víc se blížila revoluce, tím spíše jsem cítila, že ideologie, jejíž zastánkyní jsem bývala, nebude ta správná, a hned po listopadu 89 jsem se s tvým tátou rozvedla. Ještě jednou tě prosím, odpusť mi. Nebyla jsem v právu, když jsem ti zakazovala zajímat se o to, co chceš ty. Máma"

Ve svých osmnácti letech Tonda opustil svou rodinu a dále se k ní nehlásil. Jeho matka byla lékařka. Jednoho dne zavolala Tondovi jeho kamarádka, že s ním potřebuje mluvit. "Nejmenuje se tvoje máma Alena a nebydlí v Pardubicích? Protože jestli jo, tak mi říkala, když jsem u ní byla na vyšetření, že by tě moc chtěla vidět a že už s tvým tátou není.

Navštívit svůj rodný dům se Tonda odhodlal až po nějaké době od vyřízení vzkazu. Svou matku zde našel a usmířili se. Tonda jí ale v nitru duše nikdy neodpustil. Sice spolu měli normální vztah, ale na dětské křivdy lze jen těžko zapomenout.

Tonda se bál, že by se ke svým dětem mohl chovat tak, jako se chovali jeho rodiče k němu. Tak se rozhodl, že děti mít nebude. Jenže potom už neměl nikoho.

Matku.

Ženu.

Děti.

Sebe.

Otto Filip Rusina, nar. 21.11.2002

otto.rusina@gmail.com